

**PROGRAMELE ȘI PROIECTELE DE CERCETARE ALE
INSTITUTULUI DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU
PE 2011**

COLECTIV: ISTORIA ORAȘELOR

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 1

- a. Denumire:** *Cercetări fundamentale privind istoria orașelor din România.*
- b. Coordonator:** Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu / Comisia de Istorie a Orașelor din România / dr. Paul Niedermaier.
- c. Stadiul actual al cunoștințelor:** istoria orașelor nu a constituit până de curând un domeniu de cercetare aparte, drept pentru care lipsesc lucrări fundamentale din acest domeniu.
- d. Scopul programului:** publicarea unor lucrări de referință, utilizabile pe plan național și internațional; completarea, în continuare, a unei baze de date bibliografice la care se poate apela pentru informații auxiliare.
- e. Rezultate scontate:** impulsivarea studiilor de istorie a orașelor, ridicarea lor la o treaptă calitativ superioară și, implicit, recuperarea rămânerii în urmă a României pe plan mondial în acest domeniu.
- f. Mod de valorificare:** Publicarea la Editura Academiei, Editura Enciclopedică în seria *Contribuții la istoria orașelor din România* și alte edituri.
- g. Durata:** diferită, de la proiect la proiect.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a. Denumire:** *Așezările medievale transilvane*
- b. Coordonator:** dr. Paul Niedermaier
- c. Colectiv de cercetare:** dr. Paul Niedermaier
- d. Termen de realizare:** 2010-2011
- Faza I:** 2010: studiul literaturii de specialitate recente.
- Faza II:** 2011: redactarea și definitivarea textului și a ilustrațiilor.
- e. Stadiul actual al cunoștințelor:** În cadrul studiilor privind habitatul transilvan în evul mediu, problema numărului și a mărimii așezărilor nu a fost tratată sistematic. Pentru umplerea corespunzătoare a acestei lacune în istoriografia română se impune o analiză aprofundată a acestei probleme.
- f. Scopul proiectului:** Tema cercetată va constitui un capitol amplu al unei sinteze privind evoluția habitatul medieval transilvan, foarte importantă pentru istoriografia românească.
- g. Materiale și metode de lucru:** prelucrarea studiilor publicate.
- h. Rezultat scontat:** Capitol al unei cărți.
- i. Valorificarea rezultatelor:** Publicare.
- j. Colaborări în țară:** -
- k. Colaborări în străinătate:** -

PROIECT DE CERCETARE NR. 2

- a. Denumire:** *Atlas istoric al orașelor din România. Brăila.*
- b. Coordonator:** Dan Dumitru Iacob.
- c. Colectiv de cercetare:** Dan Dumitru Iacob, Mariana Vlad, Ionel Căndea și Maria Stoica.
- d. Termen de realizare:** doi ani (2010–2011).
- Faza 1:** (ianuarie–octombrie 2010) identificarea colaboratorilor externi, identificarea și strângerea bibliografiei, precum și obținerea planurilor, hărților și imaginilor necesare proiectului;
- Faza 2:** (iunie 2010–februarie / iunie 2011), redactarea textului / desenarea hărților;
- Faza 3:** (martie–iulie 2011), traducerea textului în limba germană și prima corectură;
- Faza 4:** (mai–septembrie 2011), detectarea surselor de finanțare, machetarea manuscrisului și pregătirea pentru tipar, corectură finală în română și germană;
- Faza 5:** (octombrie–decembrie 2011), predarea la tipar, publicarea și lansarea fasciculei.
- e. Stadiul actual al cunoștințelor:** întocmirea pe plan național a atlaselor istorice constituie la ora actuală obiectivul de cercetare prioritar al Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor. În România lucrările de acest gen sunt la început. Totuși, până în prezent au apărut șase fascicule: C/1, *Sighișoara*, în 2000, C/2, *Sebeș*, în 2004, A/1, *Suceava*, în 2005, B/1, *Târgoviște*, în 2006, B/2, *Câmpulung*, în 2008, și A/2, *Siret*.
- f. Scopul proiectului:** valorificarea prin publicare a rezultatelor cercetării (prin care s-a urmărit crearea unei baze de date pentru cercetări comparative ample, crearea unor materiale didactice pentru învățământul preuniversitar și universitar, introducerea în circuitul științific internațional a informațiilor esențiale despre orașele românești cu o zestre istorică și urbanistică deosebită, stabilirea unor repere istorice pentru comunitățile locale, pentru reprezentanții și ediliilor lor).
- g. Materiale și metode de lucru:** adunarea și prelucrarea informației, redactarea textului, desenarea hărților, traducerea fasciculei în limba germană, prelucrarea ilustrațiilor, realizarea machetelor fasciculei, imprimare, corectură, coordonarea operațiunilor de finanțare și tipărire.
- h. Rezultate scontate:** estimăm finalizarea fiecărei faze la termenele stabilite și încheierea proiectului la sfârșitul anului 2011.
- i. Valorificarea rezultatelor:** prin publicarea fasciculei. Atlasul va fi introdus în circuitul științific național și internațional (prin exemplarele destinate promovării) și va fi accesibil publicului (prin tirajul comercial).
- j. Colaborări în țară:** cu Primăria Orașului Brăila, Muzeul Brăilei.

PROIECT DE CERCETARE NR. 3

- a. Denumire:** *Dicționar istoric al orașelor din România*
- b. Coordonator:** Anda-Lucia Spânu, Maria-Emilia Țiplic
- c. Colectiv de cercetare:** mai mulți cercetători din cadrul instituțiilor menționate la punctul „j”, o parte dintre ei membrii ai Comisiei de Istorie a Orașelor din România.
- d. Termen de realizare:** cinci ani (2007-2011).
- 2007:** redactare 75 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;
- 2008:** redactare 76 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;
- 2009:** redactare 68 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;
- 2010:** redactare 68 de voci; sistematizarea materialului primit de la colaboratori;

2011: redactarea vocilor restante din anii anteriori; uniformizarea materialului primit de la colaboratori; structurarea acestuia conform fișei tip stabilite; ordonarea alfabetică a fișelor; corectura materialului final.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Comisia de Istorie a Orașelor din România a demarat o serie de lucrări de mare anvergură, care au corespuns unor proiecte majore ale Comisiei Internaționale pentru Istoria Orașelor. Dintre cele ale căror rezultate au fost deja publicate amintim: Atlas istoric al orașelor din România (fasciculele Sighișoara, Sebeș, Suceava, Târgoviște, Câmpulung, Siret), Elenchus fontium historiae urbanae și Bibliografia istorică a orașelor din România. De asemenea, amintim Vechi reprezentări grafice ale orașelor din România, proiect finalizat și care se află în faza pregătirii pentru tipar.

f. Scopul proiectului: Dicționar istoric al orașelor din România va fi un instrument de lucru indispensabil nu doar specialiștilor în istorie urbană, ci și arheologilor, istoricilor, arhitecților, istoricilor de artă.

g. Materiale și metode de lucru: Dicționarul va cuprinde, după foaia de titlu, un cuprins, lista colaboratorilor cu inițialele lor (indicate la sfârșitul fiecărui articol elaborat de aceștia), o prefață, lista de abrevieri și o introducere privind istoria orașelor de pe teritoriul României. După prezentarea orașelor, însoțită în cazul centrelor de maximă importanță și de un plan, va mai urma un glosar multilingv de localități.

h. Rezultate scontate: Manuscris pregătit pentru tipar.

i. Valorificarea rezultatelor: Publicarea lucrării.

j. Colaborări în țară:

Centrul de Istorie și Civilizație Europeană Iași;

Complexul Muzeal Național Bucovina;

Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” București;

Muzeul „Pamfil Șeicaru” din Orșova

Muzeul Județean Târgu Mureș;

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași – Facultatea de Istorie;

Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca;

Universitatea București – Facultatea de Istorie;

Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București;

Universitatea Politehnică Timișoara – Facultatea de Arhitectură;

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați – Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie și

Facultatea de Științe Economice.

Muzeul Țării Crișurilor, Oradea

Muzeul Județean Arad

Direcția Județeană Brașov a Arhivelor Naționale

Direcția Județeană Cluj a Arhivelor Naționale

Muzeul Județean Satu Mare

Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Baia Mare

k. Colaborări în străinătate:

Siebenbürgen-Institut an Universität Heidelberg;

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 2

a. Denumire: *Mărturii arheologice de locuire și conviețuire în Transilvania de Sud, secolele VIII-XIII*

b. Coordonator: ICSU Sibiu – dr. Zeno-Karl Pinter, ½ normă

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Cercetarea materialului arheologic al acestei etape cronologice s-a făcut doar sporadic și pe complexe sau areale restrânse. Există de asemenea puține studii referitoare la situri cercetate arheologic, iar sintezele asupra unor categorii de material sunt insuficiente, lăsând mereu loc unor interpretări politizate, tendențioase și anacronice.

d. Scopul programului: Clarificarea relațiilor dintre diferitele grupuri umane din Transilvania de Sud pe baza materialului arheologic și a corelării acestuia cu informația istorică scrisă.

e. Rezultate scontate: Realizarea unui tablou istoric cât mai corect al unei zone de maximă importanță pentru istoria de ansamblu a Transilvaniei.

f. Mod de valorificare: publicare; comunicări științifice

g. Durata; etape: 2009–2012.

Etapa I. Necropola de la Orăștie – Dealul Pemilor, secolele X–XI, (2009)

Etapa II. Necropole de tip „Ciumbrud – Orăștie”, influențe Central Europene în cultura materială transilvăneană, (2010)

Etapa III. Piese de armament și echipament militar aparținând secolelor IX–XI, influențe carolingiene, nordice sau maghiare, (2011)

Etapa IV. Piese de podoabă, inventar funerar, determinare etnică, (2012).

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumirea: Necropola de la Orăștie – Dealul Pemilor, secolele X-XI

b. Coordonator: dr. Zeno-Karl Pinter

c. Colectiv de cercetare: dr. Ioan Marian Țiplic, dr. Aurel Dragotă – U.L.B. Sibiu

d. Termen de realizare: 2011

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Cercetarea materialului destul de vast a fost făcută pe grupe de lucru începând din anul 2005. Fiecare membru al colectivului a preluat o categorie de material și un orizont cultural, respectiv cronologic ce urmează a fi corelat în continuare într-un volum colectiv. Parțial aceste materiale au fost publicate în formă de rapoarte de săpătură sau comunicări susținute la sesiuni de comunicări științifice sau simpozioane.

f. Scopul proiectului: Realizarea unei tipologii și cronologii sincrone celor din Europa Centrală.

g. Materiale și metode de lucru: Analiza de material, cercetarea arheologică și arheometrică.

h. Rezultat scontat: Clarificarea aspectelor tipologice și cronologice ale materialului analizat.

i. Valorificarea rezultatelor: publicare.

j. Colaborări în țară: ULB Sibiu, Muzeul Orășenesc Orăștie, Muzeul Unirii Alba Iulia.

k. Colaborări în străinătate: Universitatea Tübingen, Universitatea Budapesta, Cercul de studii Transilvane.

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 3

a. Denumire: *Studii privitoare la istoria germanilor din România*

b. Coordonator: I.C. S. U. Sibiu-dr. Vasile Ciobanu, C. S. I, ½ normă

c. Colectiv de cercetare: dr. Vasile Ciobanu și dr. Gudrun-Liane Ittu

d. Termen de realizare: 2010-2013

Faza 1: 2010-2011 – documentare și redactarea unor capitole;

Faza 2: 2011-2012 – documentare și redactarea unor capitole;

Faza 3: 2013 – documentare și redactarea unor capitole.

e. Stadiul actual al cunoștințelor:

Cercetarea istoriei germanilor din România a făcut progrese în ultimele două decenii. Au rămas însă o serie de aspecte din istoria mai veche care trebuie reluate și aprofundate. De asemenea, trecutul minorității germane din România în secolul XX este prea puțin studiat până în prezent, chiar dacă au apărut o serie de volume de documente și de studii pe această temă.

f. Scopul programului:

Analiza critică și sinteza cercetărilor mai vechi și integrarea informațiilor noi în circuitul științific național și internațional.

Completarea cunoștințelor despre viața național-politică și culturală a minorității germane din secol XX

Continuarea cercetărilor autorilor din anii anteriori.

g. Materiale și metode de lucru:

Materiale: PC, aparat de fotografiat, consumabile

Metode:

Adunarea, fișarea și sistematizarea informațiilor istorice despre comunitățile germane din România, analiza și compararea datelor obținute, apoi sintetizarea lor în capitole distincte, pe perioade istorice.

h. Rezultate scontate:

Realizarea unor studii aprofundate asupra colonizării și istoriei timpurii a sașilor; a unor studii monografice privitoare la arta plastică a etnicilor germani din România; elucidarea rolului și locului germanilor din România prin prisma presei săsești în contextul relațiilor româno-germane din perioada interbelică.

i. Valorificarea rezultatelor:

– comunicări științifice,

– studii în periodice de specialitate din țară și din Germania,

– publicarea unor volume.

j. Colaborări în țară: Universitatea “Lucian Blaga”, Sibiu – Facultatea de Istorie și Patrimoniu “Nicolae Lupu”, muzeele de artă din țară: București, Brașov, Sibiu, Cluj, Târgu-Mureș, Arad, Timișoara, Baia Mare.

k. Colaborări în străinătate: Cercul de studii Transilvane, Siebenbürgen Institut (Gundelsheim), Muzeul transilvănean din Gundelsheim/Germania.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumire: *Relațiile româno-germane din anii 1918-1928 reflectate în presa săsească*

b. Coordonator: I.C. S. U. Sibiu-dr. Vasile Ciobanu, C. S. I, ½ normă

c. Colectiv de cercetare: dr. Vasile Ciobanu

d. Termen de realizare: 2010-2011

e. Stadiul actual al cunoștințelor:

– cercetarea istoriei germanilor din România în anii 1918-1928 a făcut progrese în ultimele două decenii. Investigarea relațiilor româno-germane din primul deceniu interbelic a fost abordată în lucrări ca cele semnate de Constantin Buchet și Johann Böhm. Au fost publicate o serie de studii, volume de documente și sinteze abordând viața economică, socială, politică și culturală a tuturor grupurilor de germani din România (sași, șvabi, germani bucovineni, basarabeni și din Vechiul Regat);

– a rămas însă prea puțin studiată presa politică a germanilor din România primului deceniu interbelic, atitudinea acestora față de politica externă a României interbelice – de asemenea, nu a fost încă deloc cercetat rolul și locul minorității germane din România în relațiile româno-germane – noi informații pot oferi și fondurile de documente privind germanii din România nou introduse în circuitul cercetării după 1989.

f. Scopul proiectului:

– analiza și sintetizarea cunoștințelor despre presa germanilor din România în anii 1918-1928

– schițarea liniilor de forță ale relațiilor româno-germane din anii 1918-1928

– prezentarea modalităților de reflectare a relațiilor româno-germane în principalele publicații social-politice ale germanilor din România

– completarea cunoștințelor despre viața național-politică a minorității germane din primul deceniu interbelic, îndeosebi reliefaarea atitudinii elitei germane față de relațiile comerciale, politice și culturale dintre statul român și cel german.

g. Materiale și metode de lucru:

– **Materiale:** PC, aparat de fotografiat, consumabile

– **Metode:** adunarea, fișarea și sistematizarea informațiilor despre presa social-politică a germanilor din România, despre relațiile româno-germane din arhive, ziare și reviste, memorii și jurnale, volume de documente, lucrări publicate; analiza și compararea datelor obținute, apoi sintetizarea lor în capitole distincte, pe perioade istorice; comparația are în vedere grupele de germani din România între ele și cu celelalte minorități germane din Europa.

h. Rezultate scontate:

– elucidarea atitudinii presei germanilor din România față de poziția României la Conferința de Pace (1919-1920), față de continuarea bunelor relații cu țările Antantei, față de constituirea și activitatea Micii Înțelegeri. În principal se vor urmări relațiile româno-germane, grevate de problemele reparațiilor de război, de schimbul de prizonieri, de dificultățile reluării relațiilor economice, diplomatice și culturale dintre cele două țări. Monitorizarea opiniei presei germane și față de celelalte momente și evenimente importante din relațiile internaționale ale anilor 1918-1928 în care guvernele de la București au adoptat o poziție sau alta.

i. Valorificarea rezultatelor:

– comunicări științifice

– studii în periodice de specialitate

– articole în presa social-culturală

j. Colaborări în țară: -

k. Colaborări în străinătate: -

PROIECT DE CERCETARE NR.2

a. Denumire: *Sub semnul lui Apollo. Artiste din mediul german transilvănean în secolele XIX și XX.*

b. Coordonator: Gudrun-Liane Ittu

c. Colectiv de cercetare: proiect individual

d. Termen de realizare: trei ani (2011-2013).

Faza 1: ianuarie-decembrie 2011 identificarea și studierea bibliografiei, studiul publicațiilor periodice

Faza 2: ianuarie-decembrie 2012) studiu în arhivă, identificarea și transcrierea unor jurnale personale

Faza 3: (ianuarie-decembrie 2013) continuarea cercetării în arhive și redactarea cărții

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Nu există o lucrare de sinteză care să releve contribuția femeilor la dezvoltarea tuturor domeniilor artistice din Transilvania secolului al XIX-lea și XX. În ultimii 10 ani au apărut câteva monografii ale celor mai importante artiste plastice și s-au publicat câte articole despre artiste din alte domenii. Toate acestea sunt total insuficientă pentru a oferi o imagine de ansamblu a fenomenului.

f. Scopul proiectului: realizarea unei lucrări de sinteză privind contribuția femeilor din mediul german din Transilvania în secolele al XIX-lea și XX la dezvoltarea artei plastice, artelor scenice și literaturii.

g. Materiale și metode de lucru: adunarea și prelucrarea informației, redactarea textului, prelucrarea ilustrațiilor, pregătirea pentru tipar, realizarea corecturii.

h. Rezultate scontate: estimăm finalizarea fiecărei faze la termenele stabilite și încheierea proiectului la sfârșitul anului 2013.

i. Valorificarea rezultatelor: prin publicarea de studii și articole în reviste din țară și străinătate pe parcursul perioadei de cercetare și publicarea unei cărți după finalizarea cercetării.

j. Colaborări în țară: DJAS Sibiu, Arhiva Centrală a Bisericii Ev. C. A. Sibiu, Muzeul Brukenthal, Muzeul Transilvănean din Gundelsheim, Teatrul de Stat „Radu Stanca” Sibiu.

COLECTIV: DICȚIONARUL GRAIURILOR SĂSEȘTI

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 4

PROGRAM DE CERCETARE NR. 2

- a. Denumire:** Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania.
- b. Coordonator:** Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu (I.C.S.U.).
- c. Stadiul actual al cunoștințelor:** sintezele, articolele și studiile de specialitate sunt, multe dintre ele, unilaterale, parțiale și tendențioase, fără a se cunoaște specificul și amploarea contribuțiilor populației germane la cultura mai veche sau mai nouă de pe teritoriul României.
- d. Scopul programului:** redactarea Dicționarului teazar al graiurilor săsești din Transilvania și integrarea graiurilor în cultura românească și în cultura spațiului lingvistic german.
- e. Rezultate scontate:** Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania reprezintă o sursă de mare valoare științifică pentru cercetările interdisciplinare din cele mai variate domenii (lingvistică, istorie, etnografie, folcloristică, sociologie etc.) și are o mare însemnătate pentru istoria limbii germane, prin faptul că include atestări germane din limba documentelor transilvănene (începând din secolul al XIII-lea, până în anul 1848) care pun în lumină influența graiurilor asupra limbii literare germane din Transilvania și sunt importante și pentru istoria limbii germane în general. Lucrarea relevă, totodată interferențele culturale româno-săsești și maghiare-săsești, rod al unei conviețuirii fertile de-a lungul veacurilor.
- f. Mod de valorificare:** publicarea Dicționarului în continuare în mai multe volume la Editura Academiei Române (București) și la Editura Böhlau (Germania).
- g. Durata:** elaborarea întregului dicționar în mai multe volume aproximativ până 2020

PROIECT DE CERCETARE NR.1

- a. Denumire:** *Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, redactare parțială litera S*
- b. Coordonator:** Haldenwang Sigrid
- c. Colectiv de cercetare:** Haldenwang Sigrid, Dengel Malwine, Mattis-Teutsch Agnes.
- d. Termen de realizare:** Menționăm că litera S cuprinde un material dialectal destul de bogat, de aceea am recurs la elaborarea în 5 faze a primei părți acestei litere (S–Sch)
Redactare parțială: 2008-2012 inclusiv:
– 2008: 100 de spalturi redactate la calculator
– 2009: 100 de spalturi redactate la calculator
– 2010 : 100 de spalturi redactate la calculator
– 2011: 100 de spalturi redactate la calculator
– 2012: revizia științifică a materialului redactat și predarea la tipar la sfârșitul anului.
- e. Stadiul actual al cunoștințelor:** 1908–1931 au apărut trei volume (A-C, D-F, R-Salarist [ediție veche]) ale acestui dicționar; după reluarea lucrărilor în 1956, în perioada 1971–1975 au apărut trei volume (G [1971], H-I-J [1972], K [1975]), în 1993 a apărut volumul 6 (L), în

1998 a fost publicat volumul 7 (M), iar în anul 2002 volumul 8 (N-O-P) și în anul 2006 volumul 9 (QR).

f. Scopul proiectului: tezurizarea dialectelor săsești din Transilvania și cunoașterea lor; bază de date pentru cercetări interdisciplinare și pentru cunoașterea interferențelor culturale româno-săsești și maghiare-săsești.

g. Materiale și metode de lucru: arhiva dicționarului numeră în prezent circa 2 milioane de fișe, atestări dialectale, chestionare, excerpte din literatura dialectală și din documente istorice.. Normele de elaborare ale noului dicționar dialectal (din 1956) au fost concepute în funcție de progresele lexicografiei din ultimele decenii, ținând cont și de profilul dicționarelor dialectale germane. Pentru fiecare fază de elaborare materialul amintit rămâne valabil, se mai adaugă exemple dialectale noi, care oglindesc transformările sociale în decursul timpului; articolele dicționarului sunt de asemenea îmbogățite cu materialul dialectal extras din monografiile satelor din Transilvania recent apărute.

h. Rezultate scontate: elaborarea unui dicționar tezaur dialectal în mai multe volume care va cuprinde lexicul săsesc vorbit până de curând sub forma unor graiuri locale în aproximativ 240 de localități din Transilvania.

i. Valorificarea rezultatelor: elaborarea unui dicționar tezaur dialectal în mai multe volume care va cuprinde lexicul săsesc vorbit până de curând sub forma unor graiuri locale în aproximativ 240 de localități din Transilvania.

j. Colaborări în țară: cu Universitatea „Lucian Blaga“ din Sibiu (secția de limba germană), cu Universitatea „Transilvania“ din Brașov (secția de limba germană), cu Universitatea din București, Facultatea de limbi străine (secția de limba germană), participând reciproc la simpozioane științifice organizate cu comunicări științifice și publicarea acestora în revistele respective de specialitate

k. Colaborări cu străinătate: Din anul 1996 dicționarul a fost sprijinit financiar de către Fundația „Volkswagen“ din Germania. Acest proiect a fost coordonat de Academia pentru Literatură și Știință din Mainz (Germania). Datorită acestei sponsorizări a fost posibilă tipărirea și publicarea volumului 7 (M). Această sponsorizare a fost valabilă și pentru volumul 8 (N-P). Publicarea volumului 9 (QR) a fost sprijinit financiar de către fundația „Hermann-Niermann“ din Düsseldorf (Germania), de către „Ambasada Republicii Federale Germania – București“, iar finanțarea lucrărilor tehnice-redacționale de către „Institutul care se ocupă cu cultura și istoria din sudetul Europei (IKGS)“. Pe plan editorial rămâne valabilă cooperarea între Editura Academiei Române (București) și Editura Böhlau: Köln, Weimar, Viena (Germania), începând cu litera L din 1993. La aceasta se adaugă participarea responsabilei de temă a dicționarului, Sigrid Haldenwang, cu comunicări științifice la simpozioane științifice din spațiul german, urmat de publicarea rezultatelor cercetării în revistele de specialitate din țară și din străinătate.

COLECTIV: ISTORIA LITERATURII ROMÂNE
ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 5

- a. Denumire:** *Confluente europene în cultura și civilizația transilvană*
- b. Coordonator:** ICSU Sibiu / colectivul de Istoria literaturii române
- c. Stadiul actual al cunoștințelor:** în bibliografia de specialitate nu sunt consemnate unitar până în prezent, decât cercetări parțiale, care oferă doar o imagine secvențială a rolului aparte pe care interculturalitatea l-a avut în evoluția culturii și civilizației transilvane, în tendințele de aliniere la normele europene.
- d. Scopul programului:** Publicarea unor lucrări de referință în domeniu.
- e. Rezultate scontate:** evidențierea relațiilor dintre cultura țărilor germanofone și spațiul românesc, influențe reciproce, alinierea, din punct de vedere cultural, la stadiul și formele europene ale timpului. Relevarea liniilor directe ale preocupărilor și contribuțiilor în domeniile literaturii, artei, istoriei, limbii, teatrului și etnologiei.
- f. Mod de valorificare:** comunicări științifice, publicarea unor studii în reviste de specialitate, publicarea unui volum.
- g. Durata; etape:** 2009–2010-2011.
- 2009:** informare bibliografică exhaustivă consacrată temei prin parcurgerea integrală materialelor bibliografice.
- 2010:** fișarea materialului pe domenii, după criteriul tematic; clasificare, prelucrare, susținerea unor comunicări științifice, publicarea studiilor.
- 2011:** prelucrarea fișelor analitice, publicarea studiilor, elaborarea și redactarea lucrării, revizie finală în vederea omogenizării textului; pregătirea pentru tipar.

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

- a. Denumirea:** *Confluente europene în cultura și civilizația transilvană*
- b. Coordonator:** dr. Ilie Moise, C.P. I (1/2 normă).
- c. Colectiv de cercetare:** Ilie Moise, Gabriela Cenușer Panțel.
- d. Termen de realizare:** 2010
- e. Stadiul actual al cunoștințelor:** în bibliografia de specialitate nu sunt consemnate, până în prezent, decât cercetări parțiale, care oferă doar o imagine secvențială a rolului aparte pe care această societate culturală l-a avut în procesul de integrare europeană a societății românești a vremii.
- f. Scopul proiectului:** realizarea unor lucrări științifice privind obiectul cercetării.
- g. Materiale și metode de lucru:** bibliografia, colecțiile publicațiilor, indici bibliografici, lucrări aferente.
- I.** informare bibliografică exhaustivă consacrată temei; parcurgerea integrală a materialelor.
- II.** fișarea materialului pe domenii, după criteriul tematic; clasificare, prelucrare.

h. **Rezultate scontate:** evidențierea contribuțiilor asociației, în domeniile literaturii, istoriei, artei, teatrului și culturii populare, în eforturile societății românești de integrare europeană, concomitent cu păstrarea identității naționale.

i. **Valorificarea rezultatelor:** publicarea de articole și studii științifice, participări la sesiuni de comunicări științifice.

j. **Colaborări în țară:** Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Complexul Muzeal ASTRA, Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Biblioteca Academiei Române.

k. **Colaborări în străinătate:** -

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETĂRI SOCIO-UMANE SIBIU

PROGRAM DE CERCETARE NR. 6

a. Denumire: *Dinamica structurii sociale în România*

b. Coordonator: I.C.S.U. Sibiu – dr. Florica Vasiliu, c.p. I, ½ normă

c. Stadiul actual al cunoștințelor: Studiile asupra structurii sociale în toate componentele sale, atât instituționale cât și grupale, și mai ales a dinamicii acesteia determinate de procese globale, regionale, naționale și locale sunt dintre cele mai diverse și aplicate la tipuri distincte de instituții, grupuri și procese. Globalizarea sub toate aspectele ei, ca și particularizarea instituțiilor și apariția unor moduri de viață alternative, au produs și produc schimbări de substanță în majoritatea instituțiilor și grupurilor umane, tendințe care se regăsesc în abordări dintre cele mai diverse care depășesc manierele de abordare tradiționale, în conformitate cu mutațiile produse la nivelul praxisului social.

În România studiile existente s-au axat, în mod firesc, cu precădere pe unul dintre procese, cel al schimbării sociale produse de tranziția de la comunism la postcomunism. În acest context s-au analizat anumite aspecte privind coagularea și consolidarea instituțiilor specifice democrației și economiei de piață, cu accentuarea determinării acestui proces de stocurile de capital social existent la nivelul diferitelor structuri sociale. Pornind de la această perspectivă neoinstituționalistă se insistă pe dependența de cale în dinamica socială și pe performanța instituțională, în toate tipurile de instituții și cu precădere în cele politice.

d. Scopul programului: Cei 20 de ani scurși de la schimbarea fundamentală a tuturor structurilor sociale au produs mutații dintre cele mai diverse, unele studiate în profunzime, altele doar menționate. Proiectul inclus în acest program va încerca la nivelul unor studii de dimensiuni reduse să surprindă anumite tendințe și particularități specifice unui parcurs particular în raport cu procesele similare din țările cu democrații avansate, care se regăsesc în structura socială rezultată. Totodată aceste procese au fost și sunt influențate de procesul integrării europene care la rândul ei determină, chiar dacă într-un ritm mai lent decât cel al trecerii de la comunism la capitalism, noi mutații mai mult sau mai puțin sesizabile la ora actuală. Analizele care se vor întreprinde vor urmări evidențierea impactului cumulat al celor două tipuri de procese asupra dinamicii structurii sociale.

e. Rezultate scontate: Realizarea unor analize secundare cât mai diverse care să pună în evidență principalele particularități ale dinamicii structurii sociale din România, cu precădere din perspectiva proceselor sociale definitive și din aceea a influenței acestora asupra instituțiilor politice.

f. Mod de valorificare: studii, comunicări

g. Durata: 2010–2011

PROIECT DE CERCETARE NR. 1

a. Denumire: *Dinamica structurii sociale din România și influența acesteia asupra instituțiilor politice.* (2 studii: „Analiză a proceselor sociale: stratificare, mobilitate și schimbare socială” – D. Morândău; „Dinamică socială și instituții politice” – Fl. Vasiliu)

b. Coordonator: dr. Florica Vasiliu

c. Colectivul de cercetare: dr. Florica Vasiliu – ½ normă, dr. Dorel Morândău – ½ normă.

d. Termen de realizare: 2010-2011

2010 – analize secundare, sistematizare date;

2011 – redactare studii.

e. Stadiul actual al cunoștințelor: Studiile asupra structurii sociale în toate componentele sale, atât instituționale cât și grupale, și mai ales a dinamicii acesteia determinate de procese globale, regionale, naționale și locale sunt dintre cele mai diverse și aplicate la tipuri distincte de instituții, grupuri și procese. Globalizarea sub toate aspectele ei, ca și particularizarea instituțiilor și apariția unor moduri de viață alternative, au produs și produc schimbări de substanță în majoritatea instituțiilor și grupurilor umane, tendințe care se regăsesc în abordări dintre cele mai diverse care depășesc manierele de abordare tradiționale, în conformitate cu mutațiile produse la nivelul praxisului social. În România studiile existente s-au axat, în mod firesc, cu precădere pe unul dintre procese, cel al schimbării sociale produse de tranziția de la comunism la postcomunism. În acest context s-au analizat anumite aspecte privind coagularea și consolidarea instituțiilor specifice democrației și economiei de piață, cu accentuarea determinării acestui proces de stocurile de capital social existent la nivelul diferitelor structuri sociale. Pornind de la această perspectivă neoinstituționalistă se insistă pe dependența de cale în dinamica socială și pe performanța instituțională, în toate tipurile de instituții și cu precădere în cele politice.

f. Scopul proiectului: În limitele unor studii de dimensiuni reduse, se va urmări identificarea principalelor tendințe în ceea ce privește dinamica socială și impactul acesteia asupra instituțiilor politice, precum și configurarea elementelor fundamentale ale structurii sociale actuale

g. Materiale și metode de lucru: bibliografia de specialitate, bazele de date existente și analiza lor secundară, date rezultate din cercetări proprii și analiza acestora

h. Rezultate scontate: Corelarea unor date cât mai diverse care să permită atingerea obiectivelor fixate privind dimensiunile și tendințele specifice proceselor sociale definitorii din România de azi. Totodată identificarea acestor tendințe și particularități, vor permite dimensionarea unui raport specific, cel dintre dinamica structurii sociale și instituțiile politice.

i. Valorificarea rezultatelor: publicare studii, comunicări, includere concluzii în cursurile de specialitate

j. Colaborări în țară: ULB Sibiu – Facultatea de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene și Facultatea de Științe, Secția Sociologie